

3.

ÚJ MAGYAR SZÍNHÁZ: ELTÉVEDT ANGYALOK

Essünk hamar túl a dolgon: az az érzésünk, hogy az Új Magyar Színház idei szezonnyitó újdonsága — nem sikerült. Barabás Pál egy Wesselényi-utcai Maeterlincként röpke eszterlánci játékot írt a jóról és a rosszról: egy főúri villa palotában, ahol pedig mindenkinek módja volna arra, hogy boldog legyen (a méltóságos úr gazdag, a méltóságos asszony csinos, az inasnak spórolt pénze van, a szobalány olyan aranyos, mint egy rózsaszínű csacsi) — és mégis mindenki boldogtalan. A méltóságos asszony nem érti meg önméltóságát, a szobalány nem akar férjhez menni a spóroltpénzes inashoz, a szakácsnő fia betörő, a méltóságos asszony mamáját letagadják, nos, úgy van: mindenki »eltévedt« s nem leli a helyét... Ebbe az eltévedt társaságba beállít (csak úgy ukk-mukk-fukk az utcáról, mert vihar van odakünn) egy kis tanyai tanítónő, aki elszörnyed arra, amit itt tapasztal. Hogyan? — hördül fel — hiszen én azt tanítom az iskolában, hogy mindenki jó, az emberek angyalok s ki korán kel, aranyat lel, szeresd felebarátodat és a többi s mit látnak szemeim?! És tart a villapalota embereinek — ahogy ő nevezi — egy ügynevezett »különórát« és eltévedt női Krisnamurti-ként prédikálni kezd nekik, hogy legyenek jók, szeressék egymást, legyenek angyalok és ne tévelygjenek. Az író erőlködő lelki arculattal kínlódik a nehéz témával és sajnos, úgy dadog a téma körül, mint egy hibásbeszédűek intézetbeli növendék s a tévelygést híven vetíti a színpad is. Senki sem tudja, hogy a jó Isten hol lakik — bár a tanítónővel az élükön róla beszélnek — a kitűnő Bulla Elma összes reinhardti tulajdonságával együtt egy nem is tudom hova tegyem, mormon segédmisszionáriusnőt játszik, de hiába prédikál, senki sem javul meg, pedig a darabnak

ez volna az ügynevezett: magasabb tendenciája. Szörnyű társaság veszi körül az apostolnőt, a méltóságos asszony üres, sivár és lyukas, mint a csó-bútor, az inasnak agyvelő helyett tők-káposzta van a fejében, a szobalány nyávog, mint egy holdkóros macska, a férj, illetve a méltóságos úr állandóan dühöng és elégedetlenkedik, mint egy lábbeteg kenguru s közben puffognak és konganak az összes szólamok, mint az üstdob — valamit érezni ugyan, hogy az író itt a csillagok felé nyúl-kál, nyúl-kál, de nem nagyon fog semmit. Hogy is mondaná Goethe? »Man merkt die Absicht und man wird verstimmt«. Nagyon átlátszóan és túlegyszerűen szeretné Barabás megoldani a kérdést. Sugárzani, vetíteni akarja a színpadról a költői gondolatot, sajnos, azonban nem sugározza, hanem — trombitálja. Recseg az egész. És zizeg, mint a művirág. Se színe, se illata.

Az előadás is gyenge. Bulla, szegény, mint egy hold- és sápkóros anamitapapnő kínlódik a feladattal, liheg, dadog s az ő jólísmert bullai modorával illusztrálja a szöveget — nem nagyon meggyőzően... Rácz Vali egy női kontrapunkt-szerepben — dicséretére tegyen mondván — olyan, mint egy rózsaszínű lencibaba. Csikós Rózsi pedig taftszoknyácskájának suhogásával szeretne hatást kelteni a szerepében. Bizony, a hölgyek közül csak az egészségesen robusztus Simon Marcsa volt elfogadható egy, a darab lényegére nézve teljesen indifferens epizódnál is epizódbb szerepben, a különben kitűnő Halassy Mariskáról nem is beszélve és egészen biztató vonásokat mutat Somlay Júlia; az urak között pedig egyenesen lehetetlen volt Hajmássy Miklós és a kuruc brigadéros nevű Pálóczy László. Haj Pálóczy, Hajmássy... Elég jó volt Pethes Ferenc és Juhász Józsefnek is volt néhány jó momentuma. Egyebekben sem a színháznak, sem a művészeknek nem tudunk semmi vigasztalót mondani...

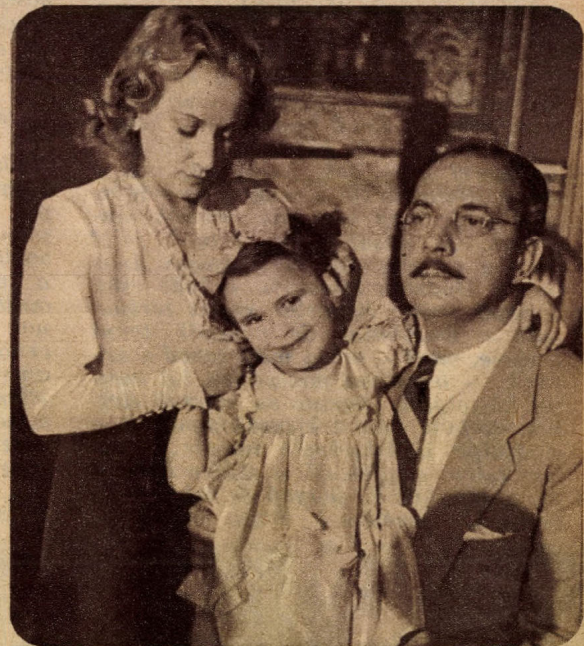
Az apostolnő prédikál: Legyetek jók, legyetek angyalok... (Pethes Ferenc, Csikós Rózsi, Somlay Júlia, Bulla Elma, Hajmássy Miklós, Rácz Vali, Pálóczy László, Juhász József)

Bulla Elma

Rácz Vali

Somlay Júlia és Hajmássy Miklós

Simon Marcsa és Juhász József
(Escher fotv.)

Egyed tőlük